

Wprowadzenie

Przedstawiamy Państwu nr 53 czasopisma „Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna” przygotowywanego przez Wydział Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Jest to zbiór ośmiu artykułów opracowanych przez autorów z ośrodków naukowych z całej Polski w formule *Varia*. Trzy z nich zostały napisane przez uczestników konferencji „Rewitalizacja miast i odnowa wsi”, która odbyła się w dniach 22–23 października 2020 r. na Wydziale Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM i była trzecią edycją cyklu Dni Planisty organizowanego przez Akademickie Koło Naukowe Gospodarki Przestrzennej, bardzo prężnie działające przy naszym wydziale.

W pierwszym artykule pt. „Pozycja konkurencyjna województwa wielkopolskiego wobec poziomu realizacji celów strategii «Europa 2020»” Bogumiła Grzebyk dokonuje oceny pozycji konkurencyjnej województwa wielkopolskiego z punktu widzenia stopnia realizacji celów strategii „Europa 2020”. Uzyskane wyniki wskazują na zróżnicowaną sytuację, na tle której Wielkopolska wyróżnia się szczególnie wysokim poziomem udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w rozrachunku zużycia energii brutto i udziałem osób zatrudnionych w wieku 20–64 lat. Nie zmienia to jednak faktu, że konkurencyjność polskich regionów, w tym Wielkopolski, klasyfikowana w ramach Europejskiego Indeksu Konkurencyjności Regionów, oceniana jest relatywnie bardzo nisko.

W drugim opracowaniu pt. „Interrelations between complexity of demographic policy instruments and investment attractiveness at local level – Evidence from Poland” Katarzyna Gerejczyk i Tomasz Pilewicz przedstawiają przykłady kompleksowych instrumentów poprawiania sytuacji demograficznej na poziomie lokalnym, tj. w gminach, wskazując na możliwe zależności pomiędzy stopniem złożoności stosowanych instrumentów polityki demograficznej a potencjalną atrakcyjnością inwestycyjną gmin. Autorzy artykułu zaproponowali typologię gmin uwzględniającą sposób rozwiązywania w nich kwestii wyzwań demograficznych oraz liczbę i jakość wdrażanych instrumentów polityki demograficznej. Przedstawione przykłady i zaproponowana typologia mogą być użyteczne w sferze gospodarki realnej i dyskursie na poziomie lokalnym dotyczącym formułowania odpowiedzi na wyzwania demograficzne oraz podnoszenia potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej i przyciągania zasobów rozwojowych do gmin.

W kolejnym artykule „Useful City or the Truth About Systemic Context of Depopulation and Shrinking Cities” Jacek Kaczmarek i Adam Dąbrowski zwracają uwagę na bardzo aktualny problem wyludniania się oraz kurczenia miast. Zdaniem autorów podstawy diagnostyczne wspomnianego zjawiska mają zawężony fundament metodyczny. Jako miarę depopulacji przyjmuje się zazwyczaj liczbę stałych mieszkańców (według miejsca zamieszkania). W ten sposób pomija się różnorodność, złożoność i dynamikę procesów zachodzących we współczesnych

miastach. Idee zawarte w artykule powinny wywołać krytyczną dyskusję w gronie badaczy zajmujących się kwestiami miast, w tym procesów ich depopulacji.

W czwartym artykule pt. „Przegląd działalności wybranych komitetów rewitalizacji w województwie wielkopolskim” Patryk Kaczmarek prezentuje wyniki analizy czterech studiów przypadków dotyczących różnych typów jednostek samorządowych. Uzyskane wyniki odnoszone są do prawidłowości zidentyfikowanych w ogólnopolskim badaniu komitetów rewitalizacji przeprowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny w Polsce w 2017 r.

Następne opracowanie autorstwa Krystiana Kolińskiego i Zuzanny Nowak pt. „Projektowanie uniwersalne w procesie rewitalizacji. Przykład odnowy ulicy św. Marcin w Poznaniu z perspektywy Poznańskiej Mapy Barrier” również odnosi się do badań na poziomie lokalnym. Przedmiotem analizy jest projekt rewitalizacyjny Centrum I, który polegał na rewaloryzacji przestrzeni publicznej, odnowie infrastruktury technicznej oraz uspokojeniu ruchu samochodowego na ulicy św. Marcin, w ścisłym centrum Poznania. Celem analizy jest ocena wpływu działań rewitalizacyjnych na poziom dostępności przestrzeni ulicy św. Marcin w Poznaniu. Autorzy odpowiedzą na bardzo ważne pytanie, czy projekt rewitalizacyjny został stworzony i zrealizowany z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego.

Szósty artykuł pt. „Zaangażowanie społeczne w procesie odnowy wsi i miasta na przykładzie gminy Międzybórz” przygotowany przez Karolinę Wrembel i Annę Kamzol przedstawia proces powstawania partnerstwa lokalnego w gminie Międzybórz i jego wpływ na proces odnowy wsi oraz rozwój lokalny gminy. Wyniki badań zwracają uwagę na rangę aspektu społecznego w rozpoczęciu i kontynuowaniu procesu odnowy wsi oraz rozwoju lokalnego ze szczególnym uwzględnieniem zaangażowania społecznego.

Kolejny tekst opracowany przez zespół w składzie Michał Roman, Sylwia Gawerska, Mikołaj Jalinik oraz Robert Kosiński pt. „Potencjał turystyczny Aten w opinii ich mieszkańców” prezentuje opinie mieszkańców stolicy Grecji na temat postrzegania przez nich potencjału turystycznego swojego miasta. Wraz z przedstawieniem dynamiki rozwoju turystyki w Grecji w ostatnich 20 latach autorzy dokonali charakterystyki populacji turystów zagranicznych i ich oczekiwań w odniesieniu do potencjału turystycznego odwiedzanego miasta. W badaniach zastosowano metodę sondażu diagnostycznego i obserwacji, a jako narzędzie badawcze wykorzystano kwestionariusz ankiety.

Niniejszy tom naszego czasopisma zamyka artykuł Sylwii Królak pt. „Turystyka uzdrowiskowa w Polsce – rozważania nad istotą, determinantami i przyszłością”. Autorka systematyzuje w swoim opracowaniu podstawowe zagadnienia z zakresu turystyki uzdrowiskowej, elementów oferty uzdrowisk, determinantów i perspektyw rozwoju turystyki uzdrowiskowej w Polsce. Przeprowadzone w artykule analizy uwzględniają wyniki przeglądu piśmiennictwa krajowego i zagranicznego oraz dane statystyczne i wnioski z obserwacji własnej autorki.

Zapraszamy Państwa również do działu Nowości Wydawniczych, w którym prezentujemy najnowsze prace autorstwa pracowników naszego wydziału, których tematyka bezpośrednio wiąże się z problematyką rozwoju regionalnego i polityki regionalnej. W bieżącym numerze przedstawiamy Państwu publikację

---

autorstwa dr. Tomasza Herodowicza pt. „Znaczenie polityki regionalnej Unii Europejskiej w kształtowaniu środowiskowego wymiaru rozwoju zrównoważonego w Polsce”.

Mamy nadzieję, że włączą się Państwo w tworzenie kolejnych numerów naszego czasopisma, które – jak miło nam poinformować – jest już indeksowane m.in. w bazie ERIH PLUS. Zapraszamy i zachęcamy Państwa do nadsyłania propozycji publikacji, informacji na temat nowości wydawniczych, recenzji i głosów polemicznych dotyczących najnowszych wyników badań, a także streszczeń wyróżniających się prac magisterskich z zakresu problematyki rozwoju regionalnego i polityki regionalnej, które mogłyby stać się podstawą do przygotowania artykułów w numerze poświęconym debiutom naukowym. Pamiętajmy, że tylko od naszej wspólnej aktywności zależy ostateczny kształt naszego czasopisma, którego kolejny numer trafił właśnie do Państwa.

Przypominamy, że wszystkie zasady dotyczące składania i recenzowania tekstów oraz numery archiwalne czasopisma dostępne są pod adresami: <http://rr.amu.edu.pl> oraz <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/rrpr/>.

Redaktor Naczelny
prof. dr hab. Paweł Churski